

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 24ης Ιανουαρίου 1995 *

Στην υπόθεση T-74/92,

Ladbroke Racing (Deutschland) GmbH, εταιρία γερμανικού δικαίου με έδρα το Mainz (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους Jeremy Lever, QC, Christopher Vajda, barrister, του δικηγορικού συλλόγου Αγγλίας και Ουαλλίας, και τον Stephen Kon, solicitor, με αντίκλητους στο Λουξεμβούργο τους δικηγόρους Winandy και Err, 60, avenue Gaston Diderich,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους Julian Cunniff και Francisco Enrique González-Díaz, μέλη της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

υποστηριζομένης από την

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Deutscher Sportverlag Kurt Stoof GmbH & Co., εκπροσωπούμενης από τους Klaus-Jürgen Michaeli και Ute Zinsmeister, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητους στο Λουξεμβούργο τους δικηγόρους Bonn και Schmitt, 62, avenue Guillaume,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή βάσει, αφενός, του άρθρου 175, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται να αναγνωριστεί η παράλειψη της Επιτροπής να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας (IV/33.375 — Ladbroke GmbH/PMU-PMI-DSV) που βασίζεται στα άρθρα 85 και 86 της Συνθήκης και, αφετέρου, επικουρικά, του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως με την οποία η Επιτροπή απέρριψε σιωπηρά την καταγγελία αυτή,

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ** (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. Cruz Vilaça, Πρόεδρο, C. P. Briët, Α. Καλογερόπουλο, D. P. Barrington και J. Biancarelli, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Ιουνίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

Η καταγγελία και η ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία

- ¹ Η προσφεύγουσα εταιρία γερμανικού δικαίου με έδρα το Mainz (Γερμανία) Ladbroke Racing (Deutschland) GmbH (στο εξής: Ladbroke) ανήκει στον όμιλο Ladbroke Group plc, ο οποίος εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο και ασκεί τις σχετικές με ιπποδρομακά στοιχήματα δραστηριότητές του και στις άλλες χώρες της Κοινότητας μέσω των θυγατρικών του. Προς τον σκοπό αυτό ο όμιλος Ladbroke Group έχει συστήσει τη Ladbroke Racing International BV, εταιρία ολλανδικού δικαίου, η οποία έχει δύο θυγατρικές στη Γερμανία με σκοπό την προώθηση των δραστηριοτήτων του ομίλου στη χώρα αυτή. Οι θυγατρικές αυτές είναι η προσφεύγουσα, που έχει από τις 26 Οκτωβρίου 1989 άδεια λειτουργίας πρακτορείου ιπποδρομακών στοιχημάτων στη Ρηνανία-Παλατινάτο, λήξασα στις 31 Δεκεμβρίου 1993, και η Ladbroke Racing Ost GmbH, η οποία έχει από τις 24 Σεπτεμβρίου 1990 άδεια λειτουργίας πρακτορείου στο έδαφος της τέως περιφέρειας του Ανατολικού Βερολίνου.
- ² Τον Σεπτέμβριο του 1989, η Ladbroke ζήτησε να της δοθεί το δικαίωμα αναμεταδόσεως τηλεοπτικών εικόνων και σχολίων σχετικών με τις γαλλικές ιπποδρομίες από την Deutscher Sportverlag Kurt Stoof GmbH & Co. (στο εξής: DSV), εταιρία γερμανικού δικαίου, η οποία έχει τα δικαιώματα των εν λόγω αναμεταδόσεων στα ομόσπονδα κράτη που αποτελούσαν την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας πριν από την επανένωση της χώρας αυτής, περιλαμβανομένης της τέως περιφέρειας του Δυτικού Βερολίνου, καθώς και στο έδαφος της Αυστρίας.
- ³ Τα δικαιώματα αυτά δόθηκαν στην DSV με σύμβαση συναφθείσα στις 25 Αυγούστου 1989 μεταξύ της ως άνω εταιρίας και της Pari Mutuel International (στο εξής: PMI), ανώνυμης εταιρίας γαλλικού δικαίου έχουσας ως σκοπό την εκμετάλλευση εκτός Γαλλίας τηλεοπτικών εικόνων και πληροφοριών σχετικά

με τις ιπποδρομίες που διοργανώνονται στη Γαλλία. Η PMI κατείχε τα σχετικά δικαιώματα δυνάμει συμβάσεως συναφθείσας στις 12 Ιανουαρίου 1990, με ισχύ από 1ης Αυγούστου 1989, με την Pari Mutuel Urbain (στο εξής: PMU), όμιλο οικονομικού συμφέροντος αποτελούμενο από τις δέκα σημαντικότερες γαλλικές εταιρίες ιπποδρομιών, οι οποίες είναι οι μόνες που δικαιούνται να δέχονται στοιχήματα εκτός ιπποδρόμου («pari mutuel») για τις ιπποδρομίες τις οποίες διοργανώνουν. Τέλος, στην PMU, αποστολή της οποίας είναι η σύνταξη των προγραμμάτων των ιπποδρομιών που διοργανώνουν οι προαναφερθείσες εταιρίες, η καταμέτρηση των ποσών των ιπποδρομιακών στοιχημάτων και ο υπολογισμός των συνδυασμών που κερδίζουν, δόθηκε το δικαίωμα εμπορίας στο εξωτερικό των σχετικών με τις ιπποδρομίες αυτές τηλεοπτικών εικόνων και σχολίων, με σύμβαση της 9ης Ιανουαρίου 1990 ισχύουσας από 1ης Αυγούστου 1989.

- 4 Η DSV απέρριψε το προαναφερθέν αίτημα της Ladbroke τον Οκτώβριο του 1989, με την αιτιολογία ότι η μεταξύ της DSV και της PMI σύμβαση απαγορεύει στην DSV να αναμεταδίδει τις τηλεοπτικές εικόνες των γαλλικών ιπποδρομιών και τα σχετικά σχόλια σε περισσότερα από 100 πρακτορεία ιπποδρομιακών στοιχημάτων στη Γερμανία και στην Αυστρία, εκτός αν προηγηθεί αναδιαπραγμάτευση της συμβάσεως. Επιπλέον, η DSV ισχυρίστηκε ότι δυνάμει της εν λόγω συμβάσεως edικαιούτο μόνο να παρέχει τις υπηρεσίες της στα πρακτορεία ιπποδρομιακών στοιχημάτων που λειτουργούσαν ήδη κατά τη σύναψη της συμβάσεως και όχι σε πρακτορεία συσταθέντα μετά την ημερομηνία αυτή, όπως τα πρακτορεία Ladbroke.
- 5 Υπό τις συνθήκες αυτές η Ladbroke υπέβαλε στις 24 Νοεμβρίου 1989 καταγγελία ενώπιον της Επιτροπής κατά των εταιριών PMU, PMI και DSV, για παράβαση των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΟΚ. Η καταγγελία αυτή συμπληρώθηκε, αφενός, με έγγραφο της Ladbroke, της 31ης Ιουλίου 1990, με το οποίο η εταιρία αυτή επέμεινε στον ισχυρισμό της ότι υφίσταται παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης, και, αφετέρου, με αίτηση λήψεως συντηρητικών μέτρων, υποβληθείσα στις 23 Αυγούστου 1990.
- 6 Με την καταγγελία της η Ladbroke ισχυρίστηκε ότι η αγορά των ιπποδρομιακών στοιχημάτων στη Γερμανία, με συνολικό κύκλο εργασιών περίπου 150 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων (DM), επηρεάζεται από δύο παράγοντες: πρώτον, από τη σημασία των γαλλικών ιπποδρομιών για τους γερμανούς παίχτες

(36 εκατομμύρια DM για στοιχήματα στη Γερμανία αφορώντα γαλλικές ιπποδρομίες), σε σχέση με τις ιπποδρομίες που διοργανώνονται σε άλλες χώρες· δεύτερον, από τον έντονο ανταγωνισμό των πρακτορείων ιπποδρομιακών στοιχημάτων στη δευτερεύουσα αγορά της οπτικοακουστικής αναμεταδόσεως των ιπποδρομιών από την τηλεόραση, ο οποίος αφορά τη δυνατότητα αναμεταδόσεως εικόνων και σχολίων στην πελατεία τους.

- 7 Από αυτά προκύπτει ότι, λόγω της αρνήσεως της DSV να δεχθεί το αίτημα για την παροχή εικόνων και σχολίων σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες, δεδομένου ότι δεν υφίσταται στη Γερμανία άλλη εναλλακτική λύση όσον αφορά αυτές τις ιπποδρομίες, η Ladbroke περιήλθε σε δυσμενή θέση, όσον αφορά τον ανταγωνισμό, σε σχέση με τα άλλα πρακτορεία στοιχημάτων τα οποία διαθέτουν τηλεοπτικές εικόνες και σχόλια που αφορούν τις γαλλικές ιπποδρομίες.
- 8 Όσον αφορά την προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης, η Ladbroke ισχυρίστηκε ότι οι εν λόγω ποσοτικοί και ποιοτικοί περιορισμοί, που επιβάλλονται χωρίς αντικειμενική αιτιολογία, δημιουργούν στρέβλωση και περιορισμό του ανταγωνισμού, για τον λόγο δε αυτό αποκλείεται να ισχύσει για τη σύμβαση μεταξύ της PMI και της DSV η απαλλαγή που προβλέπεται από το άρθρο 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.
- 9 Όσον αφορά την προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης, η Ladbroke ισχυρίστηκε στην ουσία ότι η άρνηση της DSV να παράσχει στα πρακτορεία της εικόνες και σχόλια σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση με τέσσερις παράγοντες. Πρώτον, τη δεσπόζουσα θέση των PMU/PMI στην αγορά της αναμεταδόσεως ήχου και εικόνων από τις γαλλικές ιπποδρομίες και τη δεσπόζουσα θέση που έχουν από κοινού η PMI και η DSV στην αγορά των εν λόγω εικόνων στη Γερμανία. Δεύτερον, τη σπουδαιότητα της ζητήσεως του εν λόγω προϊόντος στη Γερμανία και την εξάρτηση των γερμανικών πρακτορείων ιπποδρομιακών στοιχημάτων που επιθυμούν να προσφέρουν το προϊόν αυτό, ελλείψει άλλου υποκαταστάτου προϊόντος. Τρίτον, την έλλειψη αντικειμενικής αιτιολογίας για την άρνηση παροχής εικόνων και σχολίων στα πρακτορεία της, που έχει ως μόνο σκοπό τον περιορισμό του ανταγωνισμού. Τέταρτον, τον αισθητό επηρεασμό του μεταξύ κρατών μελών

εμπορίου λόγω της οικονομικής σπουδαιότητας των PMU/PMI και της DSV στις περιοχές δραστηριότητάς τους.

- 10 Η Ladbroke ζήτησε από την Επιτροπή να υποχρεώσει την PMI απευθείας ή μέσω αυτής την DSV να της παρέχουν τηλεοπτικές εικόνες και σχόλια των γαλλικών ιπποδρομιών και να διενεργήσει έρευνα, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 14 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 17), για να εξακριβώσει τον ενδεχόμενο περιορισμό του ανταγωνισμού και να βεβαιωθεί ότι η εκμετάλλευση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες γίνεται με τρόπο που δεν εισάγει δυσμενείς διακρίσεις.

Η αντιμετώπιση της καταγγελίας βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης

- 11 Στις 20 Δεκεμβρίου 1990 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει διαδικασία εξέτασης της καταγγελίας όσον αφορά την προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης, απευθύνοντας στην PMU και την PMI, στις 21 Δεκεμβρίου 1990, και στην DSV, στις 18 Ιανουαρίου 1991, ανακοίνωση των αιτιάσεων, στην οποία διαλαμβανόταν ότι η Επιτροπή θεωρούσε ότι η μεταξύ τους συμφωνία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης και ότι δεν ήταν δυνατή η ατομική απαλλαγή της από την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως δυνάμει της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού (στο εξής: απαλλαγή), καθόσον η συμφωνία αυτή δεν της είχε κοινοποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού 17.
- 12 Η PMU και η PMI απάντησαν σ' αυτή την ανακοίνωση των αιτιάσεων στις 15 Φεβρουαρίου 1991, η δε DSV στις 27 Μαρτίου 1991. Στις 17 Απριλίου 1991 έλαβε χώρα σχετική ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής.

- 13 Στις 15 Φεβρουαρίου 1991, η ΡΜΙ και η DSV κοινοποίησαν επίσης στην Επιτροπή νέα σύμβαση, συναφθείσα μεταξύ τους στις 4 Δεκεμβρίου 1990, με ισχύ από 1ης Ιουλίου 1990, ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση αποφάσεως της Επιτροπής διαπιστώνουσας ότι δεν υπάρχει λόγος συνεχίσεως της διαδικασίας (στο εξής: αρνητική πιστοποίηση) ή η απαλλαγή δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.
- 14 Ξοτερα από αυτή την κοινοποίηση, η Επιτροπή απηύθυνε στις 22 Ιανουαρίου 1992 νέα ανακοίνωση αιτιάσεων στις εταιρίες ΡΜΙ, ΡΜΙ και DSV, με την αιτιολογία ότι ορισμένες ρήτρες της νέας συμβάσεως που συνήφθη μεταξύ της ΡΜΙ και της DSV είναι ασυμβίβαστες προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, καθόσον, αφενός, οι αντισυμβαλλόμενοι της DSV στη Γερμανία, στους οποίους η εταιρία αυτή μεταβίβασε το δικαίωμα αναμεταδόσεως τηλεοπτικών εικόνων και σχολίων σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες, επιλέχθηκαν με βάση ασαφή κριτήρια αφορώντα το ήθος και, αφετέρου, τους επιβάλλεται τριπλή υποχρέωση να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των γαλλικών εταιριών ιπποδρομιών και της ΡΜΙ σ' όλες τις χώρες και όχι μόνο στη Γερμανία, να παρέχουν ορισμένες πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως και να εγγυώνται την τήρηση των συμβάσεων από τη μητρική εταιρία και τον όμιλο στον οποίο ανήκουν.
- 15 Ξοτερα από αυτή τη νέα ανακοίνωση αιτιάσεων, η ΡΜΙ και η DSV κατάργησαν ή τροποποίησαν τις επίμαχες ρήτρες των συμβάσεων κατά των οποίων έβαλλε η Επιτροπή. Η τελευταία, δήλωσε με ανακοίνωση εκδοθείσα βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, δημοσιευθείσα στις 24 Σεπτεμβρίου 1992 (ΕΕ C 246, σ. 3), ότι ήταν διατεθειμένη να λάβει ευνοϊκή θέση όσον αφορά την κοινοποιηθείσα συμφωνία και κάλεσε τους τρίτους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.
- 16 Με έγγραφο της 22ας Οκτωβρίου 1992, η Ladbroke υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή, εκφράζοντας τη διαφωνία της όσον αφορά την ευνοϊκή θέση που η Επιτροπή προετίθετο να λάβει έναντι της νέας συμβάσεως που συνήψαν οι ΡΜΙ-ΡΜΙ και η DSV, υποστηρίζοντας ότι η εν λόγω σύμβαση δεν

περιέχει κανένα στοιχείο που να δικαιολογεί απαλλαγή βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Κατά τη Ladbroke, η εν λόγω απαλλαγή δεν μπορούσε να χορηγηθεί χωρίς η Επιτροπή να έχει εξακριβώσει προηγουμένως αν τα συμβαλλόμενα μέρη επιδεικνυαν συμπεριφορά αντίθετη προς το άρθρο 86 της Συνθήκης.

Η αντιμετώπιση της καταγγελίας βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης

- 17 Όσον αφορά το σκέλος της καταγγελίας της που στηρίζεται στο άρθρο 86 της Συνθήκης, η Ladbroke κάλεσε την Επιτροπή μετά την υποβολή της εν λόγω καταγγελίας, με έγγραφα της 31ης Ιουλίου 1990, της 23ης Αυγούστου 1990, της 5ης Δεκεμβρίου 1990, της 4ης Φεβρουαρίου 1991, της 25ης Σεπτεμβρίου 1991 και της 6ης Μαρτίου 1992, να λάβει θέση έναντι της εφαρμογής της διατάξεως αυτής στη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση. Κατόπιν του προπαρατεθέντος εγγράφου της 5ης Δεκεμβρίου 1990, οι υπηρεσίες της Επιτροπής γνωστοποίησαν προφορικά στη Ladbroke, όπως προκύπτει από το επίσης προπαρατεθέν έγγραφο της 25ης Σεπτεμβρίου 1991, ότι, καίτοι δεν είχε ληφθεί απόφαση περί απορρίψεως του βασιζόμενου στο άρθρο 86 σκέλους της καταγγελίας της, οι ως άνω υπηρεσίες δεν έκριναν σκόπιμο να λάβουν μέτρα βάσει της διατάξεως αυτής, καθόσον η διευθέτηση του σχετικού με τον ανταγωνισμό προβλήματος, που αποτελούσε το αντικείμενο της καταγγελίας της, στο πλαίσιο του άρθρου 85 της Συνθήκης, θα ήταν απόλυτα αποτελεσματική. Με έγγραφο της 4ης Φεβρουαρίου 1992, περί του οποίου η Ladbroke έκανε λόγο και σε μεταγενέστερο έγγραφο της 5ης Ιουνίου 1992, η εταιρία αυτή ζήτησε ρητώς από την Επιτροπή να της γνωστοποιήσει εντός δύο μηνών, με ανακοίνωση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37, στο εξής: κανονισμός 99/63), τους λόγους για τους οποίους δεν προχώρησε σε λήψη μέτρων βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, όπως της είχε ζητήσει η εταιρία αυτή.

- 18 Τέλος, κατόπιν άλλου εγγράφου της Ladbroke, με ημερομηνία 27 Μαΐου 1992, καθώς και κατόπιν του προαναφερθέντος εγγράφου της 5ης Ιουνίου 1992, με το οποίο η εταιρία αυτή κάλεσε την Επιτροπή, αφενός, να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας σχετικά με το άρθρο 86 και, αφετέρου, να εφαρμόσει τόσο το άρθρο 86 όσο και το άρθρο 85 όσον αφορά τη συνεχή άρνηση της DSV να εξυ-

πηρετήσει το πρακτορείο στοιχημάτων Ladbroke στο έδαφος της τέως περιφέρειας του Ανατολικού Βερολίνου, η Επιτροπή απηύθυνε στη Ladbroke έγγραφο στις 19 Ιουνίου 1992, εκφράζοντας αμφιβολίες όσον αφορά τη δυνατότητα να θεωρηθεί ως επιλήψιμη, είτε βάσει του άρθρου 85 είτε βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, η άρνηση της DSV να εξυπηρετήσει το πρακτορείο της Ladbroke που ασκεί τις σχετικές δραστηριότητες στο έδαφος της τέως περιφέρειας του Ανατολικού Βερολίνου, καθόσον το έδαφος αυτό δεν ενέπιπτε στη σύμβαση μεταξύ της ΡΜΙ και της DSV, όπως έγινε δεκτό, κατά τα λοιπά, με απόφαση του Landgericht Berlin εκδοθείσα την ίδια ημερομηνία.

- 19 Στις 26 Ιουνίου του 1992 η Ladbroke απηύθυνε στην Επιτροπή έγγραφο οχλήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης ΕΟΚ, καλώντας την να λάβει σαφή θέση όσον αφορά την από 24 Νοεμβρίου 1989 καταγγελία της και το αίτημα το οποίο υπέβαλε με το προαναφερθέν έγγραφο της 4ης Φεβρουαρίου 1992, είτε με ανακοίνωση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 είτε με απόφαση δεκτική προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 173 της Συνθήκης ΕΟΚ. Η Επιτροπή δεν απάντησε σ' αυτή την όχληση.

Διαδικασία

- 20 Υπό τις συνθήκες αυτές η Ladbroke άσκησε στις 22 Σεπτεμβρίου 1992 την παρούσα προσφυγή.
- 21 Με υπόμνημα κατατεθέν στις 21 Οκτωβρίου 1992, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 22 Στις 12 Ιανουαρίου 1993 η προσφεύγουσα κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου, αυθημερόν ζήτησε από το Πρωτοδικείο να θεωρήσει ως περατωθείσα την προφορική διαδικασία σε περίπτωση που εξετάσει την ένσταση απαραδέκτου με την ουσία της υποθέσεως, με το αιτιολογικό ότι η καθής είχε ήδη αμυνθεί επί της ουσίας με το υπόμνημά της με το οποίο προέβαλε την εν λόγω ένσταση. Με υπόμνημα της 27ης Ιανουαρίου 1993 η Επιτροπή προέβαλε αντιρρήσεις ως προς το αίτημα αυτό.

- 23 Με διάταξη της 13ης Μαΐου 1993, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να εξετάσει την ένσταση απαραδέκτου ταυτόχρονα με την ουσία της υποθέσεως.
- 24 Στις 15 Φεβρουαρίου 1993 η DSV ζήτησε να της επιτραπεί να παρέμβει υπέρ της καθής. Με διάταξη της 13ης Μαΐου 1993, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) επέτρεψε στην DSV να παρέμβει. Η εταιρία αυτή κατέθεσε το υπόμνημά της παρεμβάσεως στις 29 Ιουλίου 1993.
- 25 Με έγγραφο της 6ης Σεπτεμβρίου 1993, η Ladbroke δήλωσε ότι δεν θα καταθέσει υπόμνημα απαντήσεως, οπότε και η Επιτροπή δεν κατέθεσε υπόμνημα ανταπαντήσεως.
- 26 Οι διάδικοι, αφού κλήθηκαν από το Πρωτοδικείο, με έγγραφο της 9ης Δεκεμβρίου 1993, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί του υπομνήματος παρεμβάσεως της DSV, δήλωσαν ότι δεν είχαν άλλες παρατηρήσεις.
- 27 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Εντούτοις, κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν σε ορισμένες γραπτές ερωτήσεις, στις οποίες οι διάδικοι απάντησαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 28 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 9ης Ιουνίου 1994, οι διάδικοι ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

Αιτήματα των διαδίκων

29 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να αναγνωρίσει ότι, μη λαμβάνοντας απόφαση δύο μήνες μετά την όχληση που της έγινε με το από 26 Ιουνίου 1992 έγγραφο, όσον αφορά:

i) την καταγγελία της γενικά και

ii) το αίτημα που υπέβαλε με έγγραφο της 4ης Φεβρουαρίου 1992, ζητώντας από την Επιτροπή να εκδώσει ανακοίνωση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63,

η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 175 της Συνθήκης·

— επιπλέον ή επικουρικά, να ακυρώσει τη σιωπηρή απόφαση της Επιτροπής περί απορρίψεως της καταγγελίας της·

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς τη διάταξη του Πρωτοδικείου εντός μηνός από τη διάταξη αυτή·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα και, ειδικότερα, αν η Επιτροπή λάβει μέτρα που καθιστούν την παρούσα προσφυγή άνευ αντικειμένου κατά την άποψη του Πρωτοδικείου, να αποφασίσει ότι τα δικαστικά της έξοδα πρέπει να της αποδοθούν ως αποζημίωση.

30 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη και, επικουρικά, ως άνευ αντικειμένου από την ημερομηνία δημοσίευσής της ανακοινώσεως βάσει του

άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 ή, επικουρικότερα, ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

31 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη και, επικουρικά, ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων της παρεμβαίνουσας.

Επί των αιτημάτων της βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης προσφυγής

32 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, λαμβανομένων υπόψη των ισχυρισμών και επιχειρημάτων των διαδίκων και της εκ μέρους της Επιτροπής αντιμετώπισης της καταγγελίας της προσφεύγουσας, πρέπει καταρχάς να εξεταστεί η προσφυγή όσον αφορά την προβαλλόμενη από την προσφεύγουσα παράλειψη της Επιτροπής να ενεργήσει, αφενός, βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης και, αφετέρου, βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης.

Επί των αιτημάτων σχετικά με την παράλειψη της Επιτροπής να ενεργήσει δυνάμει του άρθρου 85 της Συνθήκης

Συνοπτική παράθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

33 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα ως άνω αιτήματα είναι απαράδεκτα, διότι, βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, με την ανακοίνωσή

της που δημοσιεύθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 1992 έλαβε θέση έναντι του σχετικού με τον ανταγωνισμό προβλήματος περί του οποίου γίνεται λόγος στην καταγγελία, καθώς και έναντι του από 4 Φεβρουαρίου 1992 εγγράφου, με το οποίο η προσφεύγουσα την κάλεσε να της απευθύνει ανακοίνωση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, αποτέλεσμα το οποίο θα μπορούσε να επιτευχθεί με έγγραφο αποστελλόμενο βάσει του άρθρου αυτού (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1979, 125/78, *Gema* κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 537· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1990, T-64/89, *Automec* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-367, στο εξής: *Automec I*, και της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, T-28/90, *Asia Motor France* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2285· διάταξη του Πρωτοδικείου της 13ης Μαρτίου 1993, T-86/92, *Ladbroke* κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή). Επιπλέον, η Επιτροπή έλαβε θέση εντός δύο μηνών από την όχληση της 26ης Ιουνίου 1992, δεδομένου ότι η απόφαση να προβεί στη δημοσίευση αυτής της ανακοινώσεως ελήφθη στις 18 Ιουνίου 1992. Τέλος, κατά την Επιτροπή, τα σχετικά αιτήματα κατέστησαν εν πάση περιπτώσει άνευ αντικειμένου από την ημερομηνία της δημοσίευσής της ανακοινώσεως δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, ήτοι από τις 24 Σεπτεμβρίου 1992.

34. Επί της ουσίας, η Επιτροπή διατείνεται ότι το γεγονός ότι κίνησε τη διαδικασία εξετάσεως της καταγγελίας και, ειδικότερα, το ότι απηύθυνε δύο ανακοινώσεις αιτιάσεων στις εταιρίες PMU/PMI και DSV, καθώς και το ότι δημοσίευσε ανακοίνωση βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, αποδεικνύει ότι δεν παρέβη το άρθρο 175, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63. Ισχυρίζεται ότι δεν υποχρεούται να ενεργεί βάσει της τελευταίας αυτής διατάξεως παρά μόνον όταν έχει την πρόθεση να απορρίψει καταγγελία υποβληθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, και όχι όταν αποφασίζει, όπως εν προκειμένω, να δώσει συνέχεια σε καταγγελία, κινώντας διαδικασία, κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, προς επίλυση του σχετικού με τον ανταγωνισμό προβλήματος για τον οποίο κάνει λόγο ο καταγγέλλων.

35. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, όσον αφορά το παραδεκτό των υπό εξέταση αιτημάτων της, ότι η βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 ανακοίνωση αιτιάσεων δεν αποτελεί έκφραση της απόψεως της Επιτροπής και ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν της κοινοποιήθηκε εντός δύο μηνών από της οχλήσεως, αλλά δημοσιεύθηκε, στις 24 Σεπτεμβρίου 1992, μετά την άσκηση της προσφυγής.

- 36 Όσον αφορά την ουσία, η προσφεύγουσα επικαλείται το δικαίωμα που έχει λόγω της ιδιότητας του καταγγέλλοντος να ζητήσει από την Επιτροπή να λάβει θέση επί της καταγγελίας και, αν είναι αναγκαίο, να εκδώσει απόφαση δεκτική προσφυγής (απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1977, 26/76, Metro κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1977, σ. 567· προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Mancini που συνάπτονται στην απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Νοεμβρίου 1987, 142/84 και 156/84, BAT και Reynolds κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4487, 4545, 4551 και 4552· προτάσεις του εκτελούντος χρέη γενικού εισαγγελέα δικαστή Edwards που συνάπτονται στις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, T-24/90, Automec κατά Επιτροπής, στο εξής: Automec II, Συλλογή 1992, σ. II-2223, II-2226, και Asia Motor France κ.λπ. κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 19). Υποστηρίζει ότι με τον τρόπο αυτό η Επιτροπή παραβίασε τη Συνθήκη, μη τηρώντας την υποχρέωση που υπέχει από το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63 να της απευθύνει, υπό την ιδιότητά της ως καταγγέλλοντος κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, πράξη εκτός συστάσεως ή γνώμης, εκθέτουσα τους λόγους της αρνήσεώς της να δεχθεί την καταγγελία και να της τάξει προθεσμία προς υποβολή των παρατηρήσεών της.
- 37 Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι τα υπό εξέταση αιτήματα είναι απαράδεκτα, διότι η ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 αποτελεί έκφραση της απόψεως της Επιτροπής κατά την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης και ότι η ανακοίνωση αυτή, δεδομένου ότι εκδόθηκε στις 18 Αυγούστου 1992, συντελέστηκε εντός δύο μηνών από την όχληση της 26ης Ιουνίου 1992.
- 38 Η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε παρατηρήσεις επί της ουσίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 39 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι η βάση του άρθρου 175 της Συνθήκης δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής κατά παραλείψεως εξαρτάται από την ύπαρξη υποχρεώσεως του οικείου κοινοτικού οργάνου να ενεργήσει, οπότε η προβαλλόμενη παράλειψή του είναι αντίθετη προς τη Συνθήκη.

- 40 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, στον τομέα του ανταγωνισμού, οσάκις υποβάλλεται στην Επιτροπή καταγγελία βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού 17 για παραβίαση των άρθρων 85 ή 86 της Συνθήκης, η Επιτροπή υποχρεούται, βάσει των διατάξεων των κανονισμών 17 και 99/63, να εξετάζει προσεκτικά τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που της γνωστοποιεί ο καταγγέλλων, ώστε να αποφασίσει αν πρέπει να κινήσει διαδικασία προς διαπίστωση παραβάσεως ή αν πρέπει να απορρίψει την καταγγελία ή, τέλος, να τη θέσει στο αρχείο (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση *Automec I*).
- 41 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, πρώτον, ότι δεν αμφισβητείται ότι, κατόπιν της καταγγελίας της *Ladbroke* της 24ης Νοεμβρίου 1989, που υποβλήθηκε βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 17, η Επιτροπή αποφάσισε στις 20 Δεκεμβρίου 1990 να κινήσει διαδικασία κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού και ότι απηύθυνε, με έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 1991, ανακοίνωση αιτιάσεων στις *PMU/PMI*, καθώς και στην *DSV*, με έγγραφο της 18ης Ιανουαρίου 1991, με το αιτιολογικό ότι η αρχικώς συναφθείσα στις 25 Αυγούστου 1989 συμφωνία μεταξύ της *PMI* και της *DSV*, με την οποία παρασχέθηκαν στην τελευταία τα δικαιώματα αναμεταδόσεως τηλεοπτικών εικόνων και σχολίων σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες στο έδαφος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ως είχαν τα σύνορα της χώρας αυτής προ της επανενώσεως, περιλαμβανομένης της περιφέρειας του τέως Δυτικού Βερολίνου, καθώς και στο έδαφος της Αυστρίας, περιείχε ρήτρες αντίθετες προς τις διατάξεις του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- 42 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προς διαπίστωση παραβάσεως που κίνησε η Επιτροπή και όταν η *PMI* και η *DSV* απάντησαν στην από 21 Δεκεμβρίου 1990 ανακοίνωση των αιτιάσεων, στις 15 Φεβρουαρίου και στις 27 Μαρτίου 1991, αντίστοιχα, οι εταιρίες αυτές κοινοποίησαν επίσης στην Επιτροπή στις 15 Φεβρουαρίου 1991 μια νέα συμφωνία που συνήψαν μεταξύ τους στις 4 Δεκεμβρίου 1990, ισχύουσα από 1ης Ιουλίου 1990, η οποία αποτελούσε συνέχεια της αρχικής συμφωνίας της 25ης Αυγούστου 1989 της οποίας η ισχύς έληξε στις 30 Ιουνίου 1990, με σκοπό να επιτύχουν από την Επιτροπή είτε αρνητική πιστοποίηση είτε απαλλαγή, δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Δεν αμφισβητείται ότι, κατόπιν της κοινοποίησεως αυτής, η Επιτροπή απηύθυνε στην *PMI* και την *DSV*, στις 22 Ιανουαρίου 1992, νέα ανακοίνωση αιτιάσεων, με την αιτιολογία ότι η νέα συμφωνία που της κοινοποίησαν περιείχε ρήτρες αντίθετες προς τις διατάξεις του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης και ότι δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3.

- 43 Τρίτον, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι δεν αμφισβητείται ότι, κατόπιν αυτής της δεύτερης ανακοίνωσης των αιτιάσεων της 22ας Ιανουαρίου 1992, τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας τροποποίησαν τις ρήτρες της, με σκοπό να την καταστήσουν σύμφωνη προς το άρθρο 85 της Συνθήκης, λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερθείσα ανακοίνωση αιτιάσεων, πράγμα το οποίο, κατά την Επιτροπή, δικαιολογούσε την ευνοϊκή εκ μέρους της αντιμετώπιση της συμφωνίας, όπως προκύπτει από την ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 1992 δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17.
- 44 Επομένως, όταν η προσφεύγουσα όχλησε την Επιτροπή βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης, καλώντας την να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της, η Επιτροπή είχε ήδη αρχίσει και συνέχιζε τη διαδικασία εξέτασης περί τελέσεως παραβάσεως του άρθρου 85 της Συνθήκης και, λαμβανομένου υπόψη του σταδίου στο οποίο ευρίσκετο η εξέταση της υποθέσεως την ημερομηνία αυτή, κατ' εύλογη κρίση δεν μπορούσε λογικά να απευθύνει στην προσφεύγουσα ανακοίνωση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, καθόσον μάλιστα δεν είχε πρόθεση να απορρίψει την καταγγελία της. Κατά μείζονα λόγο, η Επιτροπή δεν μπορούσε να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας με απόφαση απορρίπτουσα οριστικά την καταγγελία αυτή, καθόσον από τη δεύτερη ανακοίνωση των αιτιάσεων, ήτοι από τις 22 Ιανουαρίου 1992, μέχρι την όχληση, ήτοι τις 26 Ιουνίου 1992, παρήλθαν μόνον πέντε μήνες, που δεν αποτελούν εν προκειμένω επαρκές χρονικό διάστημα για τη διερεύνηση της καταγγελίας ώστε να μπορεί η Επιτροπή, ενόψει των αποτελεσμάτων της διερευνήσεως αυτής, να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας με πράξη δυνάμενη να θέσει τέλος στην προβαλλόμενη παράλειψη.
- 45 Συνεπώς, όσον αφορά την προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή παρέλειψε να ενεργήσει μέχρι τις 26 Ιουνίου 1992 κατά την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης. Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να της απευθύνει βασίμως, την ημερομηνία αυτή, όχληση, καλώντας την να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της και, στη συνέχεια, να ασκήσει στις 22 Σεπτεμβρίου 1992 την παρούσα προσφυγή, ύστερα από τη δίμηνη προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 175 της Συνθήκης.
- 46 Επομένως, η προσφυγή, καθόσον αφορά το αίτημα με το οποίο ζητείται να αναγνωρισθεί ότι η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας στον βαθμό που αυτή βασίζεται στο άρθρο 85 της Συνθή-

κης, πρέπει εν πάση περιπτώσει να απορριφθεί ως αβάσιμη, χωρίς να είναι αναγκαία η εξέταση του παραδεκτού της. Εντούτοις, η εκτίμηση αυτή δεν προδικάζει την εκτίμηση του Πρωτοδικείου ως προς το παραδεκτό της προσφυγής κατά παραλείψεως που αφορά την παράλειψη της καθής να ενεργήσει βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα.

Επί των αιτημάτων σχετικά με την παράλειψη της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης

Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

- 47 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ανακοίνωση την οποία δημοσίευσε η Επιτροπή στις 24 Σεπτεμβρίου 1992 βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 ουδόλως αφορά την καταγγελία της, καθόσον η καταγγελία αυτή βασίζεται στο άρθρο 86 της Συνθήκης, όπως προκύπτει, αφενός, από το γεγονός ότι η εν λόγω ανακοίνωση δεν αναφέρεται καθόλου στην ως άνω διάταξη της Συνθήκης και, αφετέρου, από τη γνωστοποίηση της προθέσεως της Επιτροπής να χορηγήσει απαλλαγή όσον αφορά τη σύμβαση που συνήφθη μεταξύ της ΡΜΙ και της DSV, χωρίς να εξετάσει την καταγγελία βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης. Συναφώς, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι, στον βαθμό που η συμφωνία μεταξύ της ΡΜΙ και της DSV μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν καλύπτει το έδαφος της τέως Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, το άρθρο 85 δεν μπορεί να αποτελέσει επαρκές νομικό έρεισμα για την αντιμετώπιση της αρνήσεως της DSV να παράσχει εικόνες και σχόλια για τις γαλλικές ιπποδρομίες στο πρακτορείο στοιχημάτων της που βρίσκεται στο έδαφος της τέως περιφέρειας του Ανατολικού Βερολίνου.
- 48 Η προσφεύγουσα θεωρεί, εξάλλου, ότι δεν μπορεί να λεχθεί ότι η ίδια δέχθηκε τον περιορισμό της διοικητικής διαδικασίας εξετάσεως της καταγγελίας της μόνο στην παράβαση του άρθρου 85, επειδή μετέσχε στη διαδικασία αυτή, δεδομένου ότι η καταγγελία της βασιζόταν σε παράβαση τόσο του άρθρου 85 όσο και του άρθρου 86 της Συνθήκης. Υπενθυμίζει ότι ουδέποτε έπαυσε να επικαλείται αυτή την τελευταία διάταξη της Συνθήκης, όπως προκύπτει από σειρά εγγράφων τα οποία απέστειλε στην Επιτροπή, μετά την υποβολή της καταγγελίας της, στις 5 Δεκεμβρίου 1990, στις 25 Σεπτεμβρίου 1991, στις 4 Φεβρουαρίου 1992, στις 6 Μαρτίου 1992 και στις 5 Ιουνίου 1992.

- 49 Τέλος, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να διατείνεται ότι έλαβε θέση έναντι της καταγγελίας της βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης με την ανακοίνωση δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 3, εξομοιώνοντας την ανακοίνωση αυτή προς έγγραφο δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, εκτός και αν γίνει δεκτό, σε αντίθεση προς τα όσα ισχυρίζεται, ότι απέρριψε με τον τρόπο αυτό την καταγγελία ή ότι εξεδήλωσε αρκετά σαφώς την πρόθεσή της να την απορρίψει κατά το μέτρο που στηρίζεται στο άρθρο 86 της Συνθήκης. Κατά τη Ladbroke, η ασάφεια όσον αφορά τη θέση την οποία φέρεται ότι έλαβε η Επιτροπή στο πλαίσιο της ανακοινώσεως βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, θα μπορούσε να οδηγήσει στην αποφυγή του δικαστικού ελέγχου, καθόσον, και αν ακόμα μπορεί να θεωρηθεί ότι με την ανακοίνωση αυτή η Επιτροπή έλαβε θέση κατά την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, η εν λόγω ανακοίνωση δεν είναι δεκτική προσφυγής δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης και μπορεί, ενδεχομένως, να οδηγήσει στην αποστολή ενός απλού «διοικητικού εγγράφου περί θέσεως στο αρχείο», κατά του οποίου επίσης δεν είναι δυνατή η άσκηση προσφυγής.
- 50 Η Επιτροπή θεωρεί ότι με την ανακοίνωσή της, η οποία δημοσιεύθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 1992 δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, έλαβε θέση έναντι της καταγγελίας της Ladbroke όσον αφορά τόσο το σκέλος της καταγγελίας που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης όσο και εκείνο που βασίζεται σε παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης. Προς στήριξη του επιχειρήματος αυτού, η Επιτροπή επικαλείται τη δυνατότητα την οποία έχει να καθορίζει τη σειρά προτεραιότητας ως προς την αντιμετώπιση των καταγγελιών που της υποβάλλονται, λαμβάνοντας υπόψη κάθε φορά το κοινοτικό συμφέρον (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, *Automec II*, προαναφερθείσα, και της 18ης Νοεμβρίου 1992, *T-16/91, Rendo κ.λπ. κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1992, σ. II-2417). Το καθού κοινοτικό όργανο υποστηρίζει ότι πρέπει να έχει την ίδια δυνατότητα προς επίλυση των προβλημάτων του ανταγωνισμού σε περίπτωση που μια καταγγελία στηρίζεται σε προβαλλόμενη παράβαση περισσότερων της μίας διατάξεων της Συνθήκης. Έτσι, θεωρεί ότι, όταν η καταγγελία στηρίζεται τόσο στο άρθρο 85 όσο και στο άρθρο 86 της Συνθήκης, πρέπει να θεωρείται ότι ο καταγγέλλων ικανοποιήθηκε αν η Επιτροπή ενήργησε βάσει μιας μόνον από αυτές τις διατάξεις.
- 51 Η Επιτροπή εξηγεί ότι η επιλογή στην οποία προέβη να εξετάσει την καταγγελία της προσφεύγουσας μόνον ως προς το άρθρο 85 της Συνθήκης εδικαιολογείτο εν προκειμένω από το ότι η άρνηση της DSV να ικανοποιήσει το αίτημα της Ladbroke οφειλόταν στην ύπαρξη συμβατικών δεσμεύσεων της DSV έναντι των PMI/PMU, οι οποίες δεν της επέτρεπαν να παράσχει στην καταγγέλλουσα εικόνες και σχέδια σχετικά με τις γαλλικές υποδρομίες. Συνεπώς, κατά τη Επι-

τροπή, το άρθρο 86 θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής μόνον αν αυτό το αφορών τον ανταγωνισμό πρόβλημα, εξεταζόμενο καταρχάς βάσει του άρθρου 85, εξακολουθούσε να υφίσταται λόγω της συνεχούς αρνήσεως της DSV να ικανοποιήσει το αίτημα της Ladbroke. Συναφώς, η Επιτροπή διατείνεται, εξάλλου, ότι ουδέποτε απέρριψε την καταγγελία όσον αφορά αυτή την τελευταία διάταξη της Συνθήκης. Υπογραμμίζει ότι τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας υποθέσεως επιβεβαιώνουν το βάσιμο της στάσεώς της, καθόσον, κατόπιν της κινήσεως της διαδικασίας προς διαπίστωση παραβάσεως του άρθρου 85 της Συνθήκης και την αποστολή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 22ας Ιανουαρίου 1992, που οδήγησαν στην τροποποίηση της κοινοποιηθείσας στις 4 Δεκεμβρίου 1990 συμφωνίας, έπαυσε η περιορίζουσα τον ανταγωνισμό συμπεριφορά περί της οποίας έκανε λόγο η προσφεύγουσα, όπως προκύπτει επιπλέον από έγγραφο της 27ης Μαΐου 1993, με το οποίο η DSV πρότεινε στην προσφεύγουσα να της παράσχει τις εικόνες και τα σχόλια σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες που ζητούσε. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, αφού οι υπηρεσίες της πληροφόρησαν τη Ladbroke για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπισε την καταγγελία, η εταιρία αυτή δέχθηκε το βάσιμο της ενέργειας της Επιτροπής, όπως προκύπτει και από το έγγραφο που η Ladbroke απέστειλε στην Επιτροπή στις 25 Σεπτεμβρίου 1991, μετέσχε δε ενεργώς στη διοικητική διαδικασία εξετάσεως της βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης καταγγελίας της.

- 52 Η παρεμβαίνουσα θεωρεί ότι η θέση την οποία έλαβε η Επιτροπή, με την ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, ισχύει όσον αφορά τόσο το άρθρο 85 όσο και το άρθρο 86 της Συνθήκης. Υπογραμμίζει ότι η απόφαση της Επιτροπής να μην εφαρμόσει το άρθρο 86 και να επιλύσει το σχετικό με τον ανταγωνισμό προβαλλόμενο πρόβλημα με βάση μόνον το άρθρο 85 ήταν δικαιολογημένη, όπως προκύπτει από το γεγονός ότι, κατόπιν των τροποποιήσεων της συμβάσεως μεταξύ της και των PMU και PMI, δεν αρνείται πλέον να παρέχει εικόνες και σχόλια σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες, εντός των εδαφικών ορίων ισχύος της εν λόγω συμβάσεως, σε όλα τα πρακτορεία στοιχημάτων, όπως το πρακτορείο της προσφεύγουσας που βρίσκεται στο έδαφος του ομοσπόνδου κράτους της Ρηνανίας-Παλατινάτου.
- 53 Συναφώς, η παρεμβαίνουσα επικαλείται τη μεταξύ της ίδιας και της προσφεύγουσας αλληλογραφία κατά την περίοδο από τις 30 Ιουνίου 1992 μέχρι τις 23 Ιουνίου 1993, στην οποία ανήκει και το προπαρατεθέν έγγραφο της 27ης Μαΐου 1993, από την οποία προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα προσφέρθηκε πράγματι να της χορηγήσει άδεια χρησιμοποιήσεως εικόνων και σχολίων σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες από 1ης Σεπτεμβρίου 1993, ημερομηνίας κατά την οποία, σύμφωνα με έγγραφο της 25ης Μαΐου 1993 της Ladbroke, το πρακτο-

ρείο στοιχημάτων στη Ρηνανία-Παλατινάτο επρόκειτο να αρχίσει τις δραστηριότητές του. Η παρεμβαίνουσα παρατηρεί, εντούτοις, ότι η προσφεύγουσα, η οποία είχε άδεια λειτουργίας για το εν λόγω πρακτορείο από τις 26 Οκτωβρίου 1989, δεν άνοιξε το πρακτορείο αυτό για περίοδο τεσσάρων περίπου ετών, διότι η λειτουργία του δεν θα ήταν επικερδής. Προσθέτει ότι η προσφεύγουσα εξακολουθεί να διατηρεί αυτή την άδεια για να μπορεί να συνεχίζει τις δίκες κατά της παρεμβαίνουσας και κατ' άλλων, περιλαμβανομένης της παρούσας διαδικασίας, καταχρώμενη των κοινοτικών μέσων ένδικης προστασίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

— Επί του παραδεκτού της προσφυγής

- 54 Το Πρωτοδικείο σημειώνει ότι η προσφεύγουσα έβαλε, με την καταγγελία της που υποβλήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 1989, κατά της συμπεριφοράς των PMU/PMI και DSV όσον αφορά τόσο το άρθρο 85 όσο και το άρθρο 86 της Συνθήκης. Επομένως, η καταγγελία αυτή βασιζόταν και στο άρθρο 86 της Συνθήκης, όπως προκύπτει, επιπλέον, με σαφήνεια από τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία η προσφεύγουσα απέστειλε στην Επιτροπή μετά την υποβολή της καταγγελίας της και, ιδίως, από το έγγραφο της 4ης Φεβρουαρίου 1991, με το οποίο ζήτησε ρητά από την Επιτροπή να διευκρινίσει τη θέση της έναντι της καταγγελίας σε σχέση με το άρθρο 86 της Συνθήκης.
- 55 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί, επιπλέον, ότι η διαδικασία εξετάσεως της καταγγελίας, την οποία κίνησε η Επιτροπή με την πρώτη και τη δεύτερη ανακοίνωση των αιτιάσεων, βασιζόταν μόνον στο άρθρο 85 της Συνθήκης και όχι στο άρθρο 86, όπως ζητούσε η προσφεύγουσα.
- 56 Συνεπώς, στις 26 Ιουνίου 1992, οπότε η προσφεύγουσα όχλησε την Επιτροπή ζητώντας της να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της εντός δύο μηνών, σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, καθώς και στις 22 Σεπτεμβρίου 1992, ημερομηνία ασκήσεως της παρούσας προσφυγής, δεν μπορούσε, εκ πρώτης όψεως, να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή έλαβε θέση έναντι της καταγγελίας, κατά το μέρος που αυτή στηρίζεται στο άρθρο 86 της Συνθήκης, οπότε η προσφυγή θα έπρεπε

καταρχήν να κριθεί παραδεκτή, καθόσον με αυτήν η προσφεύγουσα επικαλείται παράλειψη της Επιτροπής να ενεργήσει βάσει αυτής της διατάξεως.

57 Συναφώς, πρέπει ωστόσο να εξετασθεί ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι, αφού η ίδια έχει τη δυνατότητα να καθορίζει τη σειρά προτεραιότητας με την οποία εξετάζει τις καταγγελίες, έχει επίσης τη δυνατότητα να επιλέγει την προσφορότερη νομική βάση για την επίλυση του προβαλλόμενου με καταγγελία προβλήματος σχετικά με τον ανταγωνισμό, οπότε, η Επιτροπή θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι έλαβε σωπηρά θέση και έναντι της καταγγελίας σε σχέση με το άρθρο 86 της Συνθήκης, δεδομένου ότι έλαβε μέτρα βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης και κατόρθωσε να προκαλέσει, μετά δύο διαδοχικές ανακοινώσεις αιτιάσεων, η δεύτερη από τις οποίες έλαβε χώρα στις 22 Ιανουαρίου 1992, την τροποποίηση της συμφωνίας μεταξύ της ΡΜΙ και της DSV ώστε να καταστεί σύμφωνη προς το άρθρο 85 της Συνθήκης, εξαφανίζοντας, με τον τρόπο αυτό, την περιορίζουσα τον ανταγωνισμό συμπεριφορά την οποία αφορούσε η καταγγελία.

58 Όσον αφορά τον ισχυρισμό αυτό της Επιτροπής, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει, πρώτον, ότι, αφενός, όταν της υποβάλλεται καταγγελία βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού 17, η Επιτροπή δεν υποχρεούται ούτε να αποφανθεί με απόφαση διαπιστώνουσα την προβαλλόμενη παράβαση ούτε να διεξαγάγει προς τούτο αποδείξεις και ότι, αφετέρου, έχει τη δυνατότητα να καθορίζει τη σειρά προτεραιότητας εξέτασης κάθε καταγγελίας που της υποβάλλεται, λαμβάνοντας υπόψη το κοινοτικό συμφέρον (προαναφερθείσα απόφαση *Automec II*).

59 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, εντούτοις, η Επιτροπή, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που υπέχει στο πλαίσιο της εξέτασης των καταγγελιών, λαμβανομένων υπόψη των διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπονται από τα άρθρα 3 του κανονισμού 17 και 6 του κανονισμού 99/63, οφείλει, αφενός, να εξετάζει προσεκτικά τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που της γνωστοποιεί ο καταγγέλλων, ώστε να διαπιστώνει αν από τα στοιχεία αυτά προκύπτει συμπεριφορά αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού και, αφετέρου, να αιτιολογεί κάθε σχετική απόφαση που λαμβάνει, έτσι ώστε να παρέχει τη δυνατότητα στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει έλεγχο νομιμότητας στην απόφασή της.

- 60 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι, ναι μεν στην προκειμένη υπόθεση η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να αποφασίσει να κινήσει διαδικασία εξετάσεως της υποθέσεως βάσει μόνον του άρθρου 85 της Συνθήκης και όχι βάσει του άρθρου 86, εφόσον θεωρούσε ότι το κοινοτικό συμφέρον επέτασσε μια τέτοια αντιμετώπιση της καταγγελίας, όφειλε όμως, αφενός, να εξετάσει προηγουμένως, στο πλαίσιο του πρώτου σταδίου που έπεται της υποβολής της καταγγελίας (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση *Automec I*), τα πραγματικά και νομικά στοιχεία τα οποία αφορούν την ενδεχόμενη εφαρμογή του άρθρου 86 της Συνθήκης, όπως της ζήτησε η προσφεύγουσα, και, αφετέρου, αφού κατέληξε ενδεχομένως στο συμπέρασμα ότι διερεύνηση της καταγγελίας με βάση το άρθρο αυτό θα ήταν αδικαιολόγητη ή περιττή, να πληροφορήσει την προσφεύγουσα περί της αποφάσεώς της, εκθέτοντας τους λόγους που την οδήγησαν να τη λάβει, ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος της νομιμότητας της εν λόγω αποφάσεως.
- 61 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή ουδέποτε απήρθη στην προσφεύγουσα ούτε σχετική αιτιολογημένη απόφαση ούτε προσωρινή ανακοίνωση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63. Όμως, λαμβανόμενου υπόψη του χρόνου που παρήλθε μεταξύ της υποβολής της καταγγελίας και της ημερομηνίας λήψεως του απευθυνθέντος στην Επιτροπή εγγράφου οχλήσεως, με το οποίο της ζητήθηκε να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας, η προσφεύγουσα εδικαιούτο να ζητήσει από την Επιτροπή, τουλάχιστον, να της απευθύνει προσωρινή ανακοίνωση βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 (προαναφερθείσα απόφαση *Asia Motor France κ.λπ.*) ή μια τέτοια απόφαση.
- 62 Επομένως, και αν ακόμα γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή κίνησε και ολοκλήρωσε την εξέταση της καταγγελίας βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, για να αποφασίσει, ενόψει των πραγματικών και νομικών στοιχείων που της γνωστοποίησε η προσφεύγουσα, αν το κοινοτικό συμφέρον δικαιολογεί ή όχι διαδικασία εξετάσεως της καταγγελίας βάσει του άρθρου αυτού, πράγμα το οποίο, εν πάση περιπτώσει, διαψεύδεται από τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι συνέχιζε την εξέταση της καταγγελίας βάσει του άρθρου 86 και ότι είχε την πρόθεση να παρέμβει προς τούτο αν το πρόβλημα του ανταγωνισμού με το οποίο ασχολούνταν δεν επιλυόταν βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης, την ημερομηνία κατά την οποία η προσφεύγουσα όχλησε την Επιτροπή, ζητώντας της να λάβει μέτρα βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, η καθής δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι είχε λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας όσον αφορά το άρθρο 86 της Συνθήκης.

- 63 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στις επανειλημμένες οχλήσεις της προσφεύγουσας, προκύπτει ότι η παρούσα προσφυγή, που έχει ως αίτημα να αναγνωρισθεί ότι η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας, στον βαθμό που αυτή στηρίζεται στο άρθρο 86, πληρούσε, κατά την ημερομηνία ασκήσεώς της, ήτοι στις 22 Σεπτεμβρίου 1992, τις προϋποθέσεις παραδεκτού που προβλέπονται από το άρθρο 175 της Συνθήκης και, κατά συνέπεια, πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.
- 64 Πρέπει ωστόσο να εξετασθεί ακόμη αν η προσφυγή κατέστη άνευ αντικειμένου, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή, είτε κατόπιν της δημοσιεύσεως, στις 24 Σεπτεμβρίου 1992, της ανακοινώσεως βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 είτε λόγω της παύσεως της περιορίζουσας τον ανταγωνισμό συμπεριφοράς, κατά της οποίας έβαλε η προσφεύγουσα με την καταγγελία της.
- 65 Όσον αφορά, πρώτον, την ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 1992, το Πρωτοδικείο σημειώνει, αφενός, ότι η Επιτροπή περιορίστηκε με την ανακοίνωση αυτή στη διαπίστωση του συννόμου, έναντι του άρθρου 85 της Συνθήκης, της συμβάσεως που συνήφθη στις 4 Δεκεμβρίου 1990 μεταξύ της PMI και της DSV, κατόπιν των τροποποιήσεων που επήλθαν προς συμμόρφωση των εταιριών αυτών προς την από 22 Ιανουαρίου 1992 ανακοίνωση των αιτιάσεων και στη δήλωση ότι σκόπευε να αντιμετωπίσει ευνοϊκά την εν λόγω συμφωνία και, αφετέρου, ότι η ανακοίνωση αυτή, αν και γνωστοποιήθηκε στην προσφεύγουσα, δημοσιεύθηκε σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, ώστε να λάβουν γνώση οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι, για να μπορέσουν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή. Συνεπώς, με την ως άνω ανακοίνωση, όσον αφορά τόσο τον τύπο όσο και την ουσία, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή έλαβε θέση έναντι της από 24 Νοεμβρίου 1989 καταγγελίας της προσφεύγουσας, στον βαθμό που η καταγγελία αυτή έχει ως νομική βάση το άρθρο 86 της Συνθήκης.
- 66 Δεύτερον, όσον αφορά το ζήτημα αν η προσφυγή κατέστη άνευ αντικειμένου, επειδή έπαυσε η συμπεριφορά σε βάρος του ανταγωνισμού περί της οποίας έκανε λόγο στην καταγγελία της η προσφεύγουσα, όπως προκύπτει από το έγγραφο που της απέστειλε η DSV στις 27 Μαΐου 1993, με το οποίο την πληροφόρησε ότι ήταν διατεθειμένη να της παράσχει εικόνες και σχόλια σχετικά με τις γαλλικές ιπποδρομίες, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, και αν ακόμα γίνει δεκτό,

σε αντίθεση προς ό,τι διαπιστώθηκε ήδη (βλ. ανωτέρω, σκέψη 55), ότι με τη βάση του άρθρου 85 ενέργεια της Επιτροπής, μέσω της από 22 Ιανουαρίου 1992 ανακοινώσεως των αιτιάσεων, μπορούσε να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή έλαβε σωπηρή θέση όσον αφορά το άρθρο 86 και έστω αν υποτεθεί ότι, την ημερομηνία αποστολής της εν λόγω ανακοινώσεως των αιτιάσεων, είχαν επιτευχθεί τα επιζητούμενα με την ανακοίνωση αυτή αποτελέσματα, δηλαδή η παύση της επίμαχης συμπεριφοράς σε βάρος του ανταγωνισμού, η παρούσα προσφυγή κατά παραλείψεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέστη άνευ αντικειμένου.

- 67 Πράγματι, η προβαλλόμενη εξαφάνιση της συμπεριφοράς σε βάρος του ανταγωνισμού, που αποτελούσε το αντικείμενο της καταγγελίας της προσφεύγουσας, δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί ως μεταβολή της καταστάσεως πραγμάτων σχετικά με την οποία η καταγγέλλουσα παρέσχε αρχικά πληροφορίες στην Επιτροπή. Μια τέτοια μεταβολή μπορεί να οδηγήσει την Επιτροπή το πολύ να λάβει απόφαση περί θέσεως της καταγγελίας στο αρχείο, ήτοι να λάβει απορριπτική απόφαση, στον βαθμό που η καταγγελία βασιζόταν σε προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης, χωρίς ωστόσο να απαλλάσσεται η Επιτροπή από την υποχρέωση να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας, τηρώντας τις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπονται από το άρθρο 3 του κανονισμού 17 και το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63. Εφόσον λοιπόν η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει σχετική απόφαση έναντι της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι διευκρίνισε τη θέση της έναντι της καταγγελίας βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης μόνο λόγω του γεγονότος ότι η καταγγελλόμενη βάσει της εν λόγω διατάξεως συμπεριφορά σε βάρος του ανταγωνισμού έπαυσε κατόπιν της παρεμβάσεώς της.
- 68 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η παρούσα προσφυγή δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέστη άνευ αντικειμένου, όσον αφορά την παράλειψη της Επιτροπής να λάβει μέτρα βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, και ότι το Πρωτοδικείο πρέπει να αποφανθεί επί της ουσίας.

— Επί της ουσίας

- 69 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή, στην οποία υποβλήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 1989 η καταγγελία της προσφεύγουσας, βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης και η οποία οχλήθηκε, σύμφωνα προς το άρθρο 175 της Συνθήκης, για να λάβει θέση έναντι της εν λόγω καταγγελίας, παρέλειψε να απευθύνει στην προσφεύγουσα πράξη άλλη από σύσταση ή γνώμη, καθόσον ούτε κίνησε

διαδικασία προς διαπίστωση παραβάσεως του άρθρου 86 της Συνθήκης, με σκοπό την έκδοση αποφάσεως διαπιστώνουσα την τέλεση μιας τέτοιας παραβάσεως, ούτε απέρριψε την καταγγελία, μετά την αποστολή στην προσφεύγουσα εγγράφου βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/83, ούτε ακόμα έθεσε στο αρχείο την ως άνω καταγγελία λόγω ελλείψεως κοινοτικού συμφέροντος, με δεόντως αιτιολογημένη απόφασή της.

- 70 Κατά συνέπεια, η παρούσα προσφυγή πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη ως προς την παράλειψη της Επιτροπής να ενεργήσει με βάση το άρθρο 86 της Συνθήκης.

Επί των αιτημάτων της βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης προσφυγής

- 71 Κατά το μέτρο που η προσφυγή ακυρώσεως πρέπει να θεωρηθεί ότι στρέφεται κατά της σωτηρής αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία απέρριψε την καταγγελία της προσφεύγουσας βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, εφόσον έγινε δεκτό ότι η προσφυγή κατά παραλείψεως είναι παραδεκτή και βάσιμη, παρέλκει η απόφαση επί των επικουρικών αιτημάτων της προσφεύγουσας, τα οποία έχουν απωλέσει πλέον το αντικείμενό τους.
- 72 Κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα στρέφεται με τα επικουρικά αιτήματα της προσφυγής ακυρώσεως κατά της θέσεως την οποία έλαβε η Επιτροπή έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, εφόσον η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέμεινε αδρανής, κατά την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, επειδή όταν έλαβε την όχληση, στις 26 Ιουνίου 1992, καθώς και κατά την ημερομηνία ασκήσεως της προσφυγής στις 22 Σεπτεμβρίου 1992, είχε κινήσει και συνέχισε τη διαδικασία εξετάσεως της καταγγελίας, αυτή η θέση την οποία έλαβε έναντι της καταγγελίας, η οποία προκύπτει από την ανακοίνωση των αιτιάσεων της 22ας Ιανουαρίου 1992, δεν αποτελεί απόφαση δεκτική προσφυγής ακυρώσεως (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 21, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1992, T-10/92, T-11/92, T-12/92 και T-15/92, CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2667, σκέψη 34). Τέλος, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το ίδιο ισχύει, εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά την ανακοίνωση την οποία εξέδωσε η Επιτροπή βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 3, του κανο-

νισμού 17, που δημοσιεύθηκε ύστερα από την άσκηση της προσφυγής, στις 24 Σεπτεμβρίου 1992.

- 73 Επομένως, τα επικουρικά αιτήματα της προσφυγής ακυρώσεως πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να απορριφθούν ως απαράδεκτα, κατά το μέτρο που αφορούν το άρθρο 85 της Συνθήκης.

Επί των αιτημάτων με τα οποία ζητείται από το Πρωτοδικείο να απευθύνει διαταγή στην Επιτροπή

- 74 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να διατάξει την Επιτροπή να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθεί, εντός ενός μηνός, προς την εκδοθησόμενη μετά την ολοκλήρωση της παρούσας διαδικασίας απόφαση επί της προσφυγής της οποίας το Πρωτοδικείο είχε επιληφθεί.

- 75 Συναφώς, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι δεν εναπόκειται σ' αυτό να απευθύνει διαταγές στα κοινοτικά όργανα ή να τα υποκαθιστά (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1991, T-19/90, Von Hoessle κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1991, σ. II-615, σκέψη 30). Το ίδιο ισχύει ειδικότερα στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας, ο οποίος προϋποθέτει ότι εναπόκειται στη διοίκηση να λάβει τα μέτρα τα οποία συνεπάγεται η εκτέλεση αποφάσεως του κοινοτικού δικαστή τόσο στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιουνίου 1986, 53/85, AKZO κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουλίου 1994, T-43/92, Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-0000, σκέψη 181) όσο και στο πλαίσιο προσφυγής κατά παραλείψεως (βλ. τις διατάξεις του Πρωτοδικείου της 29ης Νοεμβρίου 1993, T-56/92, Koelman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1267, και της 27ης Απριλίου 1994, T-5/94, J κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-391).

- 76 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι τα υπό κρίση αιτήματα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 77 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Όταν οι ηττηθέντες διάδικοι είναι περισσότεροι του ενός, το Πρωτοδικείο αποφασίζει για την κατανομή των εξόδων. Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 6, σε περίπτωση καταργήσεως της δίκης το Πρωτοδικείο κανονίζει τα έξοδα κατά την κρίση του.
- 78 Κατ' εφαρμογή των συνδυασμένων αυτών διατάξεων, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, δεδομένου ότι και οι δύο διάδικοι ηττήθηκαν μερικώς, το Πρωτοδικείο κρίνει, αφενός, ότι κατά δίκαιη εκτίμηση των περιστάσεων της παρούσας υποθέσεως η Επιτροπή πρέπει να φέρει τα έξοδά της, καθώς και τα τρία τέταρτα των εξόδων της προσφεύγουσας και, αφετέρου, ότι η παρεμβαίνουσα πρέπει να φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει θέση έναντι της καταγγελίας της προσφεύγουσας (IV/33.375 — Ladbroke GmbH/PMU-PMI-DSV) κατά παράβαση της Συνθήκης ΕΟΚ, κατά το μέτρο που η καταγγελία αυτή στηριζόταν στο άρθρο 86 της Συνθήκης.
- 2) Απορρίπτει, κατά τα λοιπά, την προσφυγή κατά το μέτρο που στηρίζεται στο άρθρο 175 της Συνθήκης.

- 3) Παρέλκει η έκδοση αποφάσεως όσον αφορά τη βάση του άρθρου 173 της Συνθήκης προσφυγή, στον βαθμό που αφορά το άρθρο 86 της Συνθήκης.
- 4) Απορρίπτει ως απαράδεκτη την προσφυγή ακυρώσεως στον βαθμό που αφορά το άρθρο 85 της Συνθήκης.
- 5) Απορρίπτει ως απαράδεκτα τα αιτήματα με τα οποία ζητείται από το Πρωτοδικείο να απευθύνει διαταγή στην Επιτροπή.
- 6) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα τρία τέταρτα των εξόδων της προσφεύγουσας.
- 7) Η παρεμβαίνουσα φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

Cruz Vilaça

Briët

Καλογερόπουλος

Barrington

Biancarelli

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Ιανουαρίου 1995.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. L. Cruz Vilaça